

ISSN 1729 – 536X

№ 2 (38) 2010

Издается с января 1998 г.

До 18 июля 2006 года
выходил под названием
«Вестник Павлодарского университета»

**ИННОВАЦИЯЛЫҚ ЕУАЗИЯ
УНИВЕРСИТЕТІНІҢ ХАБАРШЫСЫ**

Ғылыми журнал

**ВЕСТНИК ИННОВАЦИОННОГО
ЕВРАЗИЙСКОГО УНИВЕРСИТЕТА**

Научный журнал

Павлодар

Құрылтайшы: «Иновациялық Еуразия университеті» ЖШС

Учредитель: ТОО «Иновационный Евразийский университет»

1998 жылдың желтоқсан айынан шыға бастады

Издаётся с декабря 1998 года

*****

Редакциялық алқа төрағасы –

Фрезоргер А. Д., техн. ғыл. докторы,
ҚР ғылымына еңбек сіңірген қайраткер

Редакциялық алқа төрағасының орынбасары –

Никитин Е. Б., вет. ғыл. докторы

Редакциялық алқа

ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМДАР

Фрезоргер Л.А., эконом. ғыл. докторы; Шеломенцева В.П., социол. ғыл. докторы; Елисеев В.М., эконом. ғыл. канд.; Кашук Л.И., эконом. ғыл. канд.; Арынова З.А., эконом. ғыл. канд.

ФИЛОЛОГИЯ ҒЫЛЫМДАРЫ

Шнайдер В.А., филол. ғыл. канд.; Саурбаев Р.Ж., филол. ғыл. канд.; Зенкова Т.В., филол. ғыл. канд.

ПЕДАГОГИКА ЖӘНЕ ПСИХОЛОГИЯ

Әбдікәрімов Б.А., пед. ғыл. докторы; Россинский Ю.А., мед. ғыл. докторы; Сарыбеков М.Н., пед. ғыл. докторы; Сатынская А.К., пед. ғыл. канд.; Раклова Е.М., психол. ғыл. канд.

ҚОҒАМДЫҚ ҒЫЛЫМДАР

Силин А.Н., социол. ғыл. докторы; Симонов С.Г., социол. ғыл. докторы; Рудица Н.Б., социол. ғыл. канд.; Дуабеков Т.Д., заң ғыл. канд.; Сыздықова Д.Т., филос. ғыл. канд.

ТЕХНИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМДАР

Энергетика

Глазырин А.И., техн. ғыл. докторы; Сальников В.Г., техн. ғыл. докторы; Никифоров В.С., техн. ғыл. канд.; Иванова Е.В., техн. ғыл. докторы

Металлургия

Никитин Г.М., техн. ғыл. докторы; Ибраев И.К., техн. ғыл. докторы; Нұрмағанбетов Ж.О., техн. ғыл. докторы; Калиакпаров А.Г., техн. ғыл. канд.

Азық-түлік өнімдерінің технологиясы

Фрезоргер А.Д., техн. ғыл. докторы; Камербаев А.Ю., техн. ғыл. докторы; Гаврилова Н.Б., техн. ғыл. докторы;

ВЕТЕРИНАРЛЫҚ ЖӘНЕ

АУЫЛШАРУАШЫЛЫҚ ҒЫЛЫМДАРЫ

Никитин Е. Б., вет. ғыл. докторы; Мұстафин А.О., вет. ғыл. докторы; Проскурина Л.И., вет. ғыл. докторы; Қанапьянов К.Е., а.-ш. ғыл. докторы; Төлеубаев Б.Ә., а.-ш. ғыл. канд.; Омаров М.М., а.-ш. ғыл. канд.

ЖАРАТЫЛЫСТАНУ ҒЫЛЫМДАР

Мубараков А.М., пед. ғыл. докторы; Мырзағұлова Қ.Б., хим. ғыл. докторы; Исмоилов Д., физ.-мат. ғыл. докторы; Қайдаров Қ.Қ., физ.-мат. ғыл. канд.; Нұрғалиев Ж.К., хим. ғыл. канд.; Химич Г.З., биол. ғыл. канд.

Председатель редакционного совета –

Фрезоргер А.Д., д-р техн. наук,
заслуженный деятель науки РК

Заместитель председателя редакционного совета

- Никитин Е.Б., д-р вет. наук

Редакционная коллегия

ЭКОНОМИЧЕСКИЕ НАУКИ

Фрезоргер Л.А., д-р экон. наук; Шеломенцева В.П., д-р социол. наук; Елисеев В.М., канд. экон. наук; Кашук Л.И., канд. экон. наук; Арынова З.А. канд. экон. наук

ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

Шнайдер В.А., канд. филол. наук; Саурбаев Р.Ж., канд. филол. наук; Зенкова Т.В., канд. филол. наук

ПЕДАГОГИКА И ПСИХОЛОГИЯ

Абдыкаримов Б.А., д-р пед. наук; Россинский Ю.А., д-р мед. наук; Сатынская А.К., канд. пед. наук; Раклова Е.М., канд. психол. наук

ОБЩЕСТВЕННЫЕ НАУКИ

Силин А.Н., д-р социол. наук; Симонов С.Г., д-р социол. наук; Рудица Н.Б., канд. социол. наук; Дуабеков Т.Д., канд. юрид. наук; Сыздықова Д.Т., канд. филос. наук

ТЕХНИЧЕСКИЕ НАУКИ

Энергетика

Глазырин А.И., д-р техн. наук; Сальников В.Г., д-р техн. наук; Никифоров В.С., д-р техн. наук; Иванова Е.В., д-р техн. наук

Металлургия

Никитин Г.М., д-р техн. наук; Ибраев И.К., д-р техн. наук; Нурмағанбетов Ж.О., д-р техн. наук; Калиакпаров А.Г., канд. техн. наук

Технология продовольственных продуктов

Фрезоргер А.Д., д-р техн. наук; Камербаев А.Ю., д-р техн. наук; Гаврилова Н.Б., д-р техн. наук

ВЕТЕРИНАРНЫЕ

И СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫЕ НАУКИ

Никитин Е.Б., д-р вет. наук; Мұстафин А.О., д-р вет. наук; Проскурина Л.И., д-р вет. наук; Конопьянов К.Е., д-р с.-х. наук; Тулеубаев Б.А., канд. с.-х. наук; Омаров М.М., канд. с.-х. наук

ЕСТЕСТВЕННЫЕ НАУКИ

Мубараков А.М., д-р пед. наук; Мырзағұлова К.Б., д-р хим. наук; Исмоилов Д., д-р физ.-мат. наук; Қайдаров Қ.Қ., канд. физ.-мат. наук; Нұрғалиев Ж.К., канд. хим. наук; Химич Г.З., канд. биол. наук

СОДЕРЖАНИЕ

ЭКОНОМИЧЕСКИЕ НАУКИ

Абельдинов Е.С.

Демографические аспекты формирования рынка труда

Аканова К.М.

Экономическая оценка последствий природной катастрофы на территории крупного города

Арынова З.А., Байкина М.М.

Социально-экономическое развитие Павлодарской области в условиях кризиса

Беспалый С.В.

Горно-металлургический комплекс Республики Казахстан в период кризиса

Алькенева Г.К., Кадырова А.С.

Ресурсное обеспечение предприятий, функционирующих в сфере телекоммуникаций

Омаров М.

Начало коммерциализации медиасектора и зарождение медиаэкономики

Чуков В.А., Полищук Р.Ф.

Особенности проявления финансового кризиса в Казахстане

Азарова Е.Е.

Укрепление экономики Казахстана через деятельность неправительственных организаций

Азубаева А.Х.

Бюджетирование предприятия как необходимое условие его экономической устойчивости

Беспалая Е.В.

Проблемы внедрения системы НАССР на казахстанских предприятиях

Дробышева Н.Ю.

Практические аспекты оценки стоимости нематериальных активов

Жетпысбаев С.К.

Социальный портрет города

Кабышев Е.Т.

Основные принципы построения модели массовой оценки объектов недвижимости

Кайдарова А.Т.

О некоторых аспектах современного развития экономики Казахстана

Казизова Ж.С.

Социально-экономическое развитие Павлодарской области

Полетаева Н.К.

Реорганизация корпораций в контексте стратегии развития бизнеса

Хусаинова А.А.

Преимущества и недостатки протекционизма

Акильбекова А.А.

Управление репутационным риском банков с использованием служб комплаенс-контроля

Арыстанова Ж.Е.

Қоғамдық сектордағы мемлекеттің шаруашылық іс - әрекетінің ерекшеліктері

Бендевус О.С.

Формирование и распределение внебюджетных средств вуза

ТЕХНИЧЕСКИЕ НАУКИ

Ажаев Г.С., Масенов К.Б., Кадырова М.С.

Техногенное загрязнение снежного покрова г. Павлодара ртутью

Кравченко Р.В., Зайцева Н.М.

Один из подходов автоматизации ввода информации

Масенов Қ.Б.

Павлодар аймағының экологиялық жағдайы жайлы біраз сөз

Нурғалиев Ж.А., Еркібаева М.К., Парийчук О.Д., Ибрашева Р.Х., Сулейменов М.А., Нурғалиева К.А.

Современное состояние технологий переработки тяжелого нефтяного сырья

Сафаров Р.З., Носенко Ю.Г., Макаренко М.Л.

Окисление циклогексана на гетерогенизированном $m\text{-Fe}$ катализаторе

Тукманов С.К.

Диагностика электродвигателей с применением программируемых контроллеров

ТЕХНОЛОГИЯ ПРОДОВОЛЬСТВЕННЫХ ПРОДУКТОВ

Кошкеева Г.М., Камербаев А.Ю.

Об использовании биотехнологических методов обработки мясного сырья пониженной биологической ценности

Камербаев А.Ю., Телегенова Г.А.

Влияние ферментативной обработки на гистоструктуру и свойства говядины

Жарыкбасова К.С.

Исследование влияния дозы сорбентов на понижение содержания тяжелых металлов в молоке

Шумаев Р.Р., Жарыкбасова К.С.

Научные основы расширения ассортимента молочных продуктов

Искаков Р.М.

Обсуждение результатов исследований комбинированного процесса сушки с измельчением при производстве кормовой муки

Тултабаева Т.Ч.

Исследования цельного коровьего и козьего молока по сезонам года

Уалиев С.Н.

Гамма - спектральный анализ радионуклидов конины

Уалиев С.Н.

Разработка методики определения напряжения среза мясных продуктов

Толубекова С.С.

Разработка биотехнологии белковой молочной массы для получения творожного десертного продукта «Сэн»

ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

Алиясова А.В., Тойганбаева З.У.

К вопросу о понятии «дискурс» в лингвистике

Алиясова А.В., Хлынина Е.Н.

Имя собственное в обозначении праздников в русском и английском языках

Қадырова Б.М.

Жеке тұлғаның коммуникативтік, әлеуметтік және психологиялық ролі

Латыпова З.Х., Жұмаділов Д.А.

Баспасөздегі терминдердің қолдану аясы жайында

Тусельбаева Ж.А., Гуляев А.А.

Культурно-языковая характеристика гендерных различий фразеологизмов английского и русского языков

Саурбаев Р.Ж., Рахметова А.Е.

Ағылшын фразеологизмдердің функционалдық қызметі

Саурбаев Р.Ж., Жангабулова Ж.Е.

Фразеологические единицы с компонентами «сердце», «душа» в казахском и английском языках

Айтмагамбетова М.Б., Куц Г.С.

Слоган как часть создания имиджа студенческой радиостанции

Антонова П.Н., Голованова В.И.

Этнолингвистический аспект концепта «смерть/death» в русских и английских пословицах

Байдильдина А.Е., Боранбаева М.К

Концепт «надежда» в казахской, английской и русской языковых картинах мира

Дюзденбаева Ф.Қ., Даулеткелдыева Ә.А.

Ағылшын тілі сабақтарында дамыта оқыту технологиясын қолданудың негізгі теориялық мәселелері

Кильдибекова Б.Е.

Теледидар хабарларының тілі

ОБЩЕСТВЕННЫЕ НАУКИ

Бектурова Ж.Б., Касенова А.

Модель молодежной виртуальной телевизионной программы

Бектурова Ж.Б., Уалиева А.М.

Рекламный образ как продукт рекламных коммуникаций

Ажибаева Ж.К.

Выдвижение версий и планирование расследования убийств, совершаемых по «найму»

Омарова Р.З.

Юридическая ответственность за земельные правонарушения

Омербаев А.С.

Роль и место ювенальной юстиции в системе мер, обеспечивающих защиту прав и законных интересов несовершеннолетних

Неумывако В.А.

Оценка субъектами образования объективных тенденций высшего образования (по результатам социологического исследования)

ПЕДАГОГИКА И ПСИХОЛОГИЯ

Алинова М.Ш.

Система естественнонаучной подготовки педагогов профессионального обучения

Пфунд Г.И., Командик Т.Д.

Эффективность использования фитбол-гимнастики в условиях детских дошкольных учреждений

Саликбаева Т.Ш., Айгумусова Д.С.

Проблемы использования тестирования как формы контроля знаний

Хлущевская О.А., Химич Г.З.

Метод проектов как педагогическая технология личностно ориентированного обучения в высшей школе

Әділбаева Д.С., Сүлейменова А.А.

Бастауыш сынып оқушыларының оқу мәдениетін қалыптастырудың педагогикалық алғышарттары

Зеленцова В.

Исторический аспект изучения ценностной сферы личности в психологии

Калашиник Ю.А.

Психологическое сопровождение профильного обучения как условие эффективного самоопределения

Алпысбай Н.А.

Техническое и профессиональное образование в контексте концепций о роли образования

ЕСТЕСТВЕННЫЕ НАУКИ

Химич Г.З., Крыкпаева Ж.С.

Формирование рефлекса пространственного ориентирования у потомства животных в условиях гиподинамии

Таимухамбетов Б.Г.

Контроль качества поверхностных вод

Аннотации статей,
опубликованных в
научном журнале

**«ВЕСТНИК
ИННОВАЦИОННОГО
ЕВРАЗИЙСКОГО
УНИВЕРСИТЕТА»**

№ 2 (38) 2010

Экономические науки

ДЕМОГРАФИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ РЫНКА ТРУДА

*Е.С. Абельдинов, канд. экон. наук
Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)*

Мақалада еңбек нарықтың демографиялық аспектілері қарастырылған.

В статье рассматриваются демографические аспекты рынка труда.

The demographic aspects of labor market are considered in this article.

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ПОСЛЕДСТВИЙ ПРИРОДНОЙ КАТАСТРОФЫ НА ТЕРРИТОРИИ КРУПНОГО ГОРОДА

*К.М. Аканова, канд. ф.-м. наук, доцент
Казахский университет экономики, финансов и международной торговли (г. Астана)*

Мақалада Алматы қаласындағы табиғи сипаттағы төтенше жағдай кезіндегі әлеуметтік және материалдық шығындарға баға берілген. Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес қайғылы жағдай нәтижесінде жәбір шеккендерге сақтандыру төлемдер мөлшеріне салыстыру жүргізілген.

В статье дана оценка социальных и материальных потерь при возникновении чрезвычайной ситуации природного характера в городе Алматы. Проведено сравнение с размерами страховых выплат пострадавшим в результате несчастных случаев.

In the article is given the estimate of social and material damage from beginning of the extraordinary situation of the natural character in Almaty city. It takes comparer able with size the insurance payment for victims in the result of prevent accident in accordance with the law of the Republic of Kazakhstan.

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ ПАВЛОДАРСКОЙ ОБЛАСТИ В УСЛОВИЯХ КРИЗИСА

*З.А. Арынова, канд. экон. наук, М.М. Байкина, магистрант,
кафедра «Экономика»
Инновационный Евразийский университет (г.Павлодар)*

Бұл мақалада әлемдік экономикалық күйзелістің әсер ету контекстінде қазіргі экономикалық жағдайларында Павлодар облысының әлеуметтік-экономикалық дамуының талдауы жүргізілген нәтижелері қарастырылады.

В данной статье излагаются результаты проведенного анализа социально-экономического развития Павлодарской области в современных экономических условиях в контексте влияния мирового экономического кризиса.

The article reveals results of the research of social and economic development of Pavlodar region in modern economic conditions within the context of global economic crisis influence.

ГОРНО-МЕТАЛЛУРГИЧЕСКИЙ КОМПЛЕКС РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ПЕРИОД КРИЗИСА

С.В. Беспалый, канд. экон. наук

Кафедра «Менеджмент»

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Әлемдік экономикалық дағдарыс кезеңінде көптеген қазақстандық тау-кен секторлары өндіретін өнім көлемін айтарлықтай томендетті. Бүгінде кейбір қазақстандық компаниялардың бастарынан кешкен қиындықтары шетелдік ойыншылар тарапынан сіңіруге оларды айтарлықтай тартымды объекттер етеді.

На фоне мирового экономического кризиса многие предприятия казахстанского горно-рудного сектора заметно снизили объемы производимой продукции. Между тем трудности, испытываемые сегодня некоторыми казахстанскими компаниями, делают их весьма привлекательными объектами для поглощения со стороны зарубежных игроков.

Amid the global economic crisis, many Kazakhstani companies of mining sector have reduced the volume of production. Meanwhile, the difficulties experienced today by some Kazakhstani companies, make them very attractive targets for merger by foreign players.

РЕСУРСНОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ПРЕДПРИЯТИЙ, ФУНКЦИОНИРУЮЩИХ В СФЕРЕ ТЕЛЕКОММУНИКАЦИЙ

Г.К. Алькенева, магистрант, А.С. Кадырова, канд. экон. наук,

кафедра «Экономика»

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Өзінің қызметін жүзеге асыру үшін негізгі өндірістік қоры және айналым қаражаты енгізілген әртүрлі экономикалық ресурстары пайдаланылады. Трансакциялық шығындарды барынша төмендетуінде және кәсіпорындардың экономикалық пайдасын барынша көбейтуінде тиімді ресурстық қамтамасыз етудің маңызы зор.

Для осуществления своей деятельности предприятия используют различные экономические ресурсы, включающие основные производственные фонды и оборотные средства. Эффективное ресурсное обеспечение играет важную роль в минимизации транзакционных издержек и максимизации экономической прибыли предприятий.

Die Unternehmen für die Verwirklichung der Tätigkeit verwenden verschiedene Wirtschaftsressourcen, die die Grundproduktionsfonds und die zirkulierenden Mittel aufnehmen. Die wirksame Ressourcenversorgung spielt die wichtige Rolle die Minimierungen der transaktionnykh der Kosten und der Maximierung des wirtschaftlichen Einkommens der Betriebe.

НАЧАЛО КОММЕРЦИАЛИЗАЦИИ МЕДИАСЕКТОРА И ЗАРОЖДЕНИЕ МЕДИА ЭКОНОМИКИ

М. Омаров, канд. экон. наук

Павлодарский государственный университет им. С.Торайгырова

Мақалада медиаэкономиканың басталу кезеңі және ақпарат саласының коммерциялық бағытқа ауысу, БАҚ-ың экономикасында жарнаманың орны талданады.

В статье рассматриваются истоки зарождения медиаэкономики и процесс коммерциализации медиасектора, определено место рекламы в экономике СМИ.

In this article are considered sources origin of media-economy and gradual commercialization of media-sector, place of advertising in mass-media economy.

ОСОБЕННОСТИ ПРОЯВЛЕНИЯ ФИНАНСОВОГО КРИЗИСА В КАЗАХСТАНЕ

*В.А. Чуков, канд. экон. наук, профессор, Р.Ф. Полищук, магистрант,
кафедра «Экономика»*

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Осы мақалада қаржы дағдырыстың негізгі себебтері мен ерекшеліктері ашылып тұр. Экономика дамуы мен дағдырыстың біртектілігі бағаланып, дағдырыстың қозғаушы күші белгіленді. Қазіргі дағдырыстың ерекшелігі экспорттық сала құрылымның және жалпы ішкі өнімнің тиімсіздігінде, сондықтан дағдырыстан шығу жолу, экономиканы кезең-кезеңмен ертаратпандыруында.

В данной статье рассмотрены основные причины возникновения и особенности проявления финансового кризиса в Казахстане. Была установлена однородность факторов, способствовавших росту экономики с причинами кризиса в стране. Выявлено, что особенность нынешнего кризиса заключается в неэффективности отраслевой структуры экспорта и ВВП, выход из которого лежит в поэтапной диверсификации экономики.

In this article are examined the main reasons of appearance and the peculiarities of the Kazakhstan's financial crisis display. It was ascertained the similarities of factors which promoted the growth of the economy with the reasons of crisis in the country. It is revealed that the peculiarity of the current crisis consists in the inefficiency of the branch of export and GDP, what means that the exit of it lies in the phased diversity of economy.

УКРЕПЛЕНИЕ ЭКОНОМИКИ КАЗАХСТАНА ЧЕРЕЗ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ НЕПРАВИТЕЛЬСТВЕННЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ

*Е.Е. Азарова, преподаватель,
кафедра «Менеджмент»*

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Бұл мақала үкіметтік емес ұйымдар қызметі арқылы Қазақстан экономикасының тұрақтылығын жоғарлату сұрақтары қарастырылады.

В научной статье рассматриваются проблемы укрепления казахстанской экономики через деятельность неправительственных организаций.

This article considers the issues of Kazakh economics risen stability through the activity of non-government organisations.

БЮДЖЕТИРОВАНИЕ ПРЕДПРИЯТИЯ КАК НЕОБХОДИМОЕ УСЛОВИЕ ЕГО ЭКОНОМИЧЕСКОЙ УСТОЙЧИВОСТИ

А.Х. Азубаева, магистрант

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Ғылыми мақала ішкіфирмалық басқарудың басқарушы және ақпараттық технологияларының негізі болып табылатын бюджеттендіру мәселелеріне арналған.

Научная статья посвящена вопросам бюджетирования, являющегося основой управленческих и информационных технологий внутрифирменного управления.

The article is devoted to the problems of budgeting, which is the base of management and information technologies of internal management.

ПРОБЛЕМЫ ВНЕДРЕНИЯ СИСТЕМЫ НАССР НА КАЗАХСТАНСКИХ ПРЕДПРИЯТИЯХ

Е.В. Беспалая

ПФ АО «Национальный центр экспертизы и сертификации» (г. Павлодар)

Егер НАССР концепциясының мәнімен бүгінгі күні азық-түлік саласындағы мамандары таныс болса, оны іске енгізу барысында туындайтын қиындықтар жөнінде олар біле-білмейді. Азық-түлік қауіпсіздігін басқару жүйесіндегі қателіктер жөнінде, өкінішке орай, өте аз айтылады және жазылады, сондықтан НАССР негізінде менеджмент жүйесін енгізген кезде туындайтын мәселелердің үлкен бөлігі ұйымнан ұйымға өтетін типті және қайталанымды болып келеді.

Если с сутью концепции НАССР на сегодняшний день знакомо большинство специалистов пищевой отрасли, то о трудностях, возникающих в процессе внедрения, они знают немного. Об ошибках разработки систем управления пищевой безопасностью, к сожалению, говорится и пишется очень мало, поэтому проблемы, возникающие при внедрении систем менеджмента на базе НАССР, оказываются типовыми и повторяющимися от предприятия к предприятию.

If the essence of HACCP concept today is known to most specialists in food industry, then the difficulties encountered in the process of its implementation, they know little. Unfortunately, there is very little oral and written information regarding errors in management systems developing in food safety, so most of the problems that arise when implementing management systems based on HACCP, are typical and repetitive from enterprise to enterprise.

ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ОЦЕНКИ СТОИМОСТИ НЕМАТЕРИАЛЬНЫХ АКТИВОВ

*Н.Ю. Дробышева, магистр экономики, ст. преподаватель,
кафедра «Финансы»*

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Бұл мақалада ҚЕХС өту кезінде кәсіпорынның шағын және орта бизнесінде қолдана алатын, материалдық емес активтерді дәстүрлі және дәстүрлі емес бағалау әдістерін қолдануға болатын мүмкіндігі толқыланады. Әртүрлі әдістермен материалдық емес активтерді құндылықты бағалауда қадам бойынша ұсынылған кепілдемелері фирманың ішкі бағалаушысы үшін үлкен маңызға ие болады.

В настоящей статье обсуждается возможность применения традиционных и нетрадиционных методов оценки нематериальных активов, которые могут использовать предприятия малого и среднего бизнеса при переходе на МСФО. Предложенные пошаговые рекомендации при стоимостной оценке нематериальных активов различными методами имеют значимость для внутреннего оценщика фирмы.

In the paper is discussed the opportunity of traditional and untraditional methods' using in nonmaterial actives that may be used by enterprises of small and middle business though ISFD. Getting consequent recommendations for cost value of nonmaterial actives by various methods have importance for intern value of firm.

СОЦИАЛЬНЫЙ ПОРТРЕТ ГОРОДА

*С.К. Жетпысбаев, соискатель,
кафедра «Менеджмент»*

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Мақалда 2004 – 2008 жылдары Ақсу қаласының әлеуметтік дамуының талдауы жасалып, әлеуметтік инфроқұрылымның даму динамикасы көрсетілген. Әлеуметтік дамудың негізгі көрсеткіштері Ақсу қаласының әлеуметтік келбетін қалыптастырады.

В статье представлены анализ социального развития города Аксу за 2004-2008 годы и основные показатели динамики развития социальной инфраструктуры. Основные параметры социального развития формируют социальный портрет города Аксу.

The analysis of social development of Aksu for 2004-2008 and main dynamics' indicators of the development of social infrastructure are given in the article. The main parameters of social development form social portrait of Aksu.

ОСНОВНЫЕ ПРИНЦИПЫ ПОСТРОЕНИЯ МОДЕЛИ МАССОВОЙ ОЦЕНКИ ОБЪЕКТОВ НЕДВИЖИМОСТИ

Е.Т. Кабышев, магистрант

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Берілген мақалада нарықтық құн бағалауының модель құрастыру негізгі принциптері ашылған. Заттық бағалауына әсер ететін факторлары анықталған. Массалық бағалаудың математикалық моделінің негізгі сұраныстары сипатталған.

В данной статье раскрыты основные принципы разработки моделей оценки рыночной стоимости объектов недвижимости. Определены факторы, влияющие на формирование стоимости недвижимости. Описаны требования к математической модели массовой оценки.

Main principles of development models an estimation market cost property are opened in this article. Also factors are determined, which influence formation of property's cost. And requirements to mathematical model of a mass estimation are described.

О НЕКОТОРЫХ АСПЕКТАХ СОВРЕМЕННОГО РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ КАЗАХСТАНА

*А.Т. Кайдарова, ст. преподаватель,
кафедра «Финансы»*

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Бұл мақалада қазіргі экономика дамуының маңызды мәселелері қарастырылады: инновациялық даму, шикізат бағыттылығын жою, технологиялық мүмкіндік, экспортқа көзделген өндірістерді құру және күшейту. Осымен байланысты қазақстандық экономиканың мүмкін болатын нұсқалармен альтернативтік дамудың жолдары қарастырылды.

В данной статье рассматриваются актуальные проблемы развития современной экономики: инновационное развитие, преодоление сырьевой направленности, технологический потенциал, создание и укрепление экспортноориентированных производств и др. в связи с этим рассматриваются возможные варианты и альтернативные пути развития казахстанской экономики

In this paper is concerned the actual problems of economic modern development: innovation grow, raw tendencies absorption, technical potential, creation and saving export line production and others. That's way is concerned various variants and alternative ways of Kazakhstan economic development.

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ ПАВЛОДАРСКОЙ ОБЛАСТИ

Ж.С. Казизова, магистрант

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Облыстық маслихаттың негізгі ұстанымы - аймақтың әлеуметтік-экономикалық нақты шараларын жүргізу, белгіленген шаралардың орындауын бақылау. Жеті бағыт анықталған: халықтың әл-ауқаты мен экономиканың осуі; қалалық ортадағы тұрғындарды орналастыру; ауыл жерлерін дамыту; білім, денсаулық және мәдениет, әлеуметтік әлсіз халыққа мекенжайлық көмек көрсету; қоршаған ортаны қорғау; азаматтардың заңды ықыласы мен құқығын қамтамасыз ету; маслихаттың жұмысының тиімділігі.

Основное кредо областного маслихата - осуществление конкретных мер социально-экономического развития региона, контроль выполнения намеченного. Определено семь направлений: рост экономики и благосостояния населения; обустройство городской среды проживания; развитие сельских территорий; образование, здоровье и культура, адресная помощь социально уязвимым слоям населения; охрана окружающей среды; обеспечение прав и законных интересов граждан; эффективная работа маслихата.

The basic credo of the regional maslihat is to realize the particular arrangements of the social-economic development of the region, control the carrying out the pointed purposes. It is defined seven lines. They are the growth of economy and welfare of people, arrangement of the city living environment, development of the rural territories, education, health and culture, targeted assistance to the socially vulnerable segments of population, environmental protection, ensuring the rights and lawful interests of citizens, effective work of maslihat.

РЕОРГАНИЗАЦИЯ КОРПОРАЦИЙ В КОНТЕКСТЕ СТРАТЕГИИ РАЗВИТИЯ БИЗНЕСА

*Н.К. Полетаева, доцент
кафедра «Финансы»*

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Бизнесті біріктіру мен қосу арқылы қайта ұйымдастыру корпоративтік әлемде соңғы кездері ең өзекті тақырыптардың бірі болып келеді (M&A). Осы мақалада қайта ұйымдастырудың теориялық аспектілерімен қатар корпорацияның бәсекелік артықшылығын қамсыздандыру мен стратегияны іске асыруда оның процестерінің рөлі қарастырылған. Жаңа жағдайдағы M&A келісімдерін жасау ерекшеліктері және олардың әрі қарай дамуының беталыстары айқындалған.

В последнее время в корпоративном мире одной из актуальных тем стала реорганизация бизнеса посредством слияний и поглощений (далее M&A). В данной статье, наряду с теоретическими аспектами реорганизации, рассмотрена роль её процессов в реализации стратегии и обеспечении конкурентных преимуществ корпораций. Раскрыты особенности совершения сделок M&A в новых условиях и тенденции их дальнейшего развития.

Last year one of the actual subjects has established is the business reorganization by union and absorption in the corporative world. In this paper between the theoretical aspects of reorganization, there is opens the role of its processes in strategy realization and company's competitive advantage guarantee. There is shows the singularities of M&A deal making in the new conditions and their future development tendencies.

ПРЕИМУЩЕСТВА И НЕДОСТАТКИ ПРОТЕКЦИОНИЗМА

*А.А. Хусаинова, магистр менеджмента,
кафедра «Экономика»*

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Ғалами дағдарыстың қазіргі жағдайында елдер көптеген мәселермен қақтығысады — оның ішінде сауда әріптестерінің протекционизмді пайдалану нәтижесінде экспортты төмендетуден ұлттық өнім өндірушілерді қорғауға дейін, және жұмыссыздық пен инфляция мәселелерін шешумен.

В сегодняшних условиях глобального кризиса странам приходится сталкиваться с массой внутренних проблем – от снижения экспорта в результате применения торговыми партнерами протекционистских мер до защиты своих национальных производителей, а также решения вопросов безработицы и инфляции.

The global crisis causes a lot of inner problems for any country beginning with the decrease of export resulted from the usage of protective measures by trade partners to the protection of national manufactures as well as the solving of the problems of unemployment and inflation.

УПРАВЛЕНИЕ РЕПУТАЦИОННЫМ РИСКОМ БАНКОВ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ СЛУЖБ КОМПЛАЕНС-КОНТРОЛЯ

А.А. Акильбекова, магистрант

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Осы мақалада комплаенс - бақылау қызметтерінің қолдануымен банктердің беделін жоғалту тәуекелін басқарудың өзекті мәселелері қозғалады. Банк беделіне жағымсыз немесе оң әсер ету факторлары ашылады.

В данной статье затрагиваются актуальные вопросы управления репутационным риском банков с использованием служб комплаенс-контроля. Раскрываются факторы, способные отрицательно или положительно воздействовать на репутацию банка.

This article addresses current issues reputational risk management of banks using the Services Control and Compliance. Reveals the factors that could adversely or positively affect the reputation of the bank.

ҚОҒАМДЫҚ СЕКТОРДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІҢ ШАРУАШЫЛЫҚ ІС – ӘРЕКЕТІНІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Ж.Е. Арыстанова, магистрант,

«Экономика, құқық және философия» кафедрасы

Павлодар мемлекеттік педагогикалық институті (Павлодар қ.)

Мақалада мемлекеттің шаруашылық іс-әрекетінің ерекшеліктері анықтамалары автормен жүйеленген. Даму деңгейлері бірдей немесе жақын елдер қоғамдық секторының масштабтарымен, оның құрылымдық көрсеткіштерімен, мемлекеттің шаруашылық және қоғамның дамуына қатысу деңгейімен ерекшеленетіндегі анықталды. Мемлекеттің шаруашылық іс - әрекетінің ерекшеліктері және шаруашылық модельдері көрсетілген.

В статье автором систематизированы подходы к определению особенностей хозяйственной деятельности государства. Выявлено, что страны, имеющие одинаковый или близкий уровень развития, заметно отличаются по масштабам общественного сектора, его структурным параметрам, степени вовлеченности государства в развитие хозяйства и общества. Приведены особенности хозяйственной деятельности государство, а также модели хозяйствования.

In the following article the author has systemized the approaches for definition of features of economic activities of the state. It is revealed that the countries that have identical or close level of development considerably differ on scales of public sector, their structural parameters, degree of involvement of the state in economy and society development. There are resulted the features of economic activities of the state as well as managing models.

ФОРМИРОВАНИЕ И РАСПРЕДЕЛЕНИЕ ВНЕБЮДЖЕТНЫХ СРЕДСТВ ВУЗА

О.С. Бендевус, магистрант

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Ахуалда, білім мекемесіндегі бюджеттік қаржыландырун қамтамасыз етуін жетілдірген дәрежеде, барлық кеңейту бойынша шығындары және оқу қызметінің әртараптандыруы бюджеттік емес инвестиция шотынан гана өтеуге болады. Сондықтан бюджеттік емес қаражатты қалыптастыру және тұтыну жоғарғы оқу орны өмірінде маңызды болып табылады.

В ситуации, когда бюджетное финансирование обеспечивает лишь поддержание образовательного учреждения на достигнутом уровне, все затраты по расширению и диверсификации учебной деятельности могут возмещаться только за счет внебюджетных инвестиций. Поэтому вопрос формирования и расходования внебюджетных средств является для вузов жизненно важным.

In case when budget financing provides only support of the educational institution at the level achieved all expenses to expand and diversify the educational activity may be reimbursed only on account of the extrabudgetary investments. Therefore the issue of the formation and expenditure of the extrabudgetary resources shall be life-and-death for the higher education institutions.

Технические науки

ТЕХНОГЕННОЕ ЗАГРЯЗНЕНИЕ СНЕЖНОГО ПОКРОВА Г. ПАВЛОДАРА РТУТЬЮ

Г.С. Ажаев, канд. геол.-мин. наук, доцент, К.Б. Масенов, канд. техн. наук, доцент,

М.С. Кадырова, преподаватель

кафедры «Химия и экология»

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Бірілген жұмыста Павлодар қаласының территориясындағы қар жабындасының сын-аппен ластану мәселесі қарастырылады.

В данной работе рассматриваются проблемы загрязнения снежного покрова ртутью на территории города Павлодара

In the given work problems of pollution of a snow cover by mercury in territory of city of Pavlodar are considered

ОДИН ИЗ ПОДХОДОВ АВТОМАТИЗАЦИИ ВВОДА ИНФОРМАЦИИ

Р.В. Кравченко, магистрант, Н.М. Зайцева, канд. техн. наук, профессор

кафедра «Информатика и вычислительная техника»

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Мақалада құжат нысанын әзірлеуге және OMR-технологиясын қолданған тиісті қалыпқа негізделіп жасалған нысандайған ақпаратты енгізуді автоматтандыру әдістемесі ұсынылған.

В статье предложена методика автоматизации ввода формализованной информации, основанная на разработке формы документа и соответствующего шаблона с использованием OMR- технологии.

The methodology of the automation of the formalized information inserting based on the form of the document development and the corresponding pattern with the use of OMR-technology are offered in the given article.

ПАВЛОДАР АЙМАҒЫНЫҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ ЖАЙЛЫ БІРАЗ СӨЗ

Қ.Б. Масенов техн. ғыл. канд., доценті

Инновациялық Еуразия университеті (Павлодарқ.)

Мақалада Павлодар қаласының және обылысының экологиялық жағдайы айтылған. Сонымен қатар ірі өндіріс орындарының ауаға жіберілетін зиянды әсерлері көрсетілген.

В статье рассматривается экологическая обстановка г. Павлодара и области. Поднимаются вопросы, связанные с охраной окружающей среды и охраной труда на промышленных предприятиях города и области.

The article examine ecological situation of Pavlodar region. There are information about the main industrial factories and harmful substances are throwing out. Also the article presentation the questions of environmental and labour protection at the industrial factories.

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ТЕХНОЛОГИЙ ПЕРЕРАБОТКИ ТЯЖЕЛОГО НЕФТЯНОГО СЫРЬЯ

*Ж.А. Нургалиев, М.К. Еркибаева, О.Д. Парийчук,
Р.Х. Ибрашева, М.А. Сулейменов, К.А. Нургалиева
кафедра «Химия и экология»*

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Қазіргі заманға дейін әліде дүние жүзіндегі мұнайды өндейтін өнеркәсіптерде арзанырақ және оңай қол жеткізе алатын шикізаттарды, соңын ішінде мұнайды өндеу өндірісіндегі қалдық фракцияларды өндеу өзекті сауал болып қала береді. Ауыр шикізатты тереңірек өндеу одан өнімнің тұтынатын қасиетін, өндірістің тиімділігін және үрдістің экологиясы жағынан таза жүруін арттыру, құнды өнімді алу мақсатымен, тек қана жаңа қалдықсыз технологияларды енгізіп және дамытып жетуге болады.

В мировой нефтеперерабатывающей промышленности до настоящего времени актуальным остается вопрос о вовлечении в переработку более дешевых и доступных видов сырья, в том числе остаточных фракций нефтеперерабатывающих производств. Углубление переработки тяжелого сырья в целях извлечения из него максимального количества ценных продуктов, улучшения потребительских свойств продукции, повышения эффективности производства и увеличения экологической чистоты процесса возможно за счет развития и широкого внедрения новых безотходных технологий.

In a world petroleum-refining industry till now actual there is a question on involving in processing cheaper and accessible kinds of raw material, including residual fractions of oil refining manufactures. A deepening of processing of heavy raw material with a view of extraction from it a maximum quantity of valuable products, improvement of consumer properties of production, increase of a production efficiency and increase in ecological cleanliness of process probably due to development and wide introduction of new without waste technologies.

ОКИСЛЕНИЕ ЦИКЛОГЕКСАНА НА ГЕТЕРОГЕНИЗИРОВАННОМ MN-Fe КАТАЛИЗАТОРЕ

*Р.З. Сафаров, канд. хим. наук, Ю.Г. Носенко, канд. хим. наук,
М.Л. Макаренко, ст. преподаватель
кафедра «Химия и экология»*

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Полимермен модифицирленген Siral 40 маркалы алюмосиликатқа қондырылған марганецтың (II) ферроцианидті комплексі синтезделген. Алынған комплекс циклогександы сутектің асқын тотығымен тотығуында каталитикалық активтілікті көрсетеді. Эксперимент жағдайлары ($T^{\circ}C$, катализатордын салмағы, $[H_2O_2]$, $[C_6H_{12}]$) өзгеруінің реакция өнімдері шығыуна әсері көрсетілген.

Получен гетерогенизированный металлокомплексный катализатор на основе марганца и железа, закрепленный на поверхности алюмосиликата марки Siral 40, модифицированной полимером. Полученный комплекс проявляет каталитическую активность при окислении циклогексана пероксидом водорода в мягких условиях. Показано влияние изменения условий эксперимента на выход продуктов реакции.

Ferrocyanide manganese (II) complex supported on aluminosilicate modified with soluble polymer have been synthesized. Obtained complex shows catalytic activity in cyclohexane oxidation with hydrogen peroxide under mild conditions. Effect of experiment conditions on reaction products yield has been shown.

ДИАГНОСТИКА ЭЛЕКТРОДВИГАТЕЛЕЙ С ПРИМЕНЕНИЕМ ПРОГРАММИРУЕМЫХ КОНТРОЛЛЕРОВ

С.К. Тукманов, магистрант,

*кафедра «Автоматизированные системы обработки информации и управления»
Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)*

Мақалада бағдарламаландырылған бақылаушыларды қолданудағыл электр қозғалтқыштар диагностикасының үрдісі қарастырылған.

В статье рассматривается процесс диагностики электродвигателей с применением программируемых контроллеров.

Im Artikel wird der Prozess der Diagnostik von Elektromotoren mit der Anwendung der programmierenden Kontrolleure behandelt.

Технология продовольственных продуктов

ОБ ИСПОЛЬЗОВАНИИ БИОТЕХНОЛОГИЧЕСКИХ МЕТОДОВ ОБРАБОТКИ МЯСНОГО СЫРЬЯ ПОНИЖЕННОЙ БИОЛОГИЧЕСКОЙ ЦЕННОСТИ

*Г.М. Кошкеева, магистрант, А.Ю. Камербаев, д-р техн. наук, профессор,
кафедра «Прикладная биотехнология»*

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Мақалада ет шикізатын биотехнологиялық әдістермен өңдеудің мәні көрсетілген, сонымен қатар ет шикізатының фермент фермент және бактериялық препараттармен өңдеудің салыстармалы бағалануы көрсетілген.

В статье показано значение биотехнологических методов обработки мясного сырья, проведена сравнительная оценка обработки мясного сырья ферментными и бактериальными препаратами.

The article represents the gist of meat processing, gives the analysis of comparative estimation and bacterial laboratory specimen.

ВЛИЯНИЕ ФЕРМЕНТАТИВНОЙ ОБРАБОТКИ НА ГИСТОСТРУКТУРУ И СВОЙСТВА ГОВЯДИНЫ

*А.Ю. Камербаев, д-р техн. наук, профессор, Г.А. Телегенова, магистрант,
кафедра «Прикладная биотехнология»*

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Мақалада протеолитикалық ферменттердің азық-түлік өнеркәсібінде, атап айтқанда ет шикізатына әсер ету үшін қолданылу мүмкіндігіне арналған тәжірибелік зерттеулердің нәтижелері берілген.

В статье приведены результаты практических исследований, направленных на выявление возможности использования протеолитических ферментов в пищевой промышленности, в частности при воздействии на мясное сырье.

The article describes the outcomes of practical research devoted to the possibilities of protein-degrading enzymes in food technologies and meat products.

ИССЛЕДОВАНИЕ ВЛИЯНИЯ ДОЗЫ СОРБЕНТОВ НА ПОНИЖЕНИЕ СОДЕРЖАНИЯ ТЯЖЕЛЫХ МЕТАЛЛОВ В МОЛОКЕ

*К.С. Жарыкбасова, канд. техн. наук,
кафедра «Биология»*

Казахский гуманитарно-юридический инновационный университет (г. Семей)

Бұл мақалада сүт шикізатындағы ауыр металл құрамының төмендеуінің өсімдік толықтырғыш мөлшеріне әсерінің зерттеу нәтижелері көрсетілген. Сүттің 4 элементінің құрамын азайтатын оптималды мөлшер құрылды.

В статье представлены результаты исследования влияния дозы растительного наполнителя на понижение содержания тяжелых металлов в молочном сырье. Растительные наполнители использованы как сорбенты. Установлена их оптимальная доза, которая понижает содержание 4-х элементов в молоке.

The article presents the results of the study the influence of dose of vegetable filler on lowering the content of heavy metals in raw milk. Vegetable fillers used as sorbents. We establish their optimal dose, which reduces the content of 4 elements in milk.

НАУЧНЫЕ ОСНОВЫ РАСШИРЕНИЯ АССОРТИМЕНТА МОЛОЧНЫХ ПРОДУКТОВ

Р.Р. Шумаев

Госстандарт департамент КТР и М по ВКО (г. Семей)

К.С. Жарыкбасова, канд. техн. наук

Казахский гуманитарно-юридический инновационный университет (г. Семей)

Бұл мақалада сүт өнімдері ассортиментінің болашағы жайында мәліметтер ұсынылған. Аймақтың техногенді артуы ескеріліп, функционалды қоспалармен байытылған азық-ты өндіру өзекті мәселе болып отыр.

В статье представлены сведения о перспективности расширения ассортимента молочных продуктов. Учитывая техногенную загруженность региона, наиболее актуальным становится производство продуктов питания, обогащенного функциональными ингредиентами

The article presents information on the prospects of expanding the assortment of dairy products. Given the technogenic load regions to the most pressing is the production of food, about gaschennogo functional ingredients.

ОБСУЖДЕНИЕ РЕЗУЛЬТАТОВ ИССЛЕДОВАНИЙ КОМБИНИРОВАННОГО ПРОЦЕССА СУШКИ С ИЗМЕЛЬЧЕНИЕМ ПРИ ПРОИЗВОДСТВЕ КОРМОВОЙ МУКИ

Р.М. Искаков, канд. тех. наук,

кафедра «Стандартизация и технологическое оборудование»

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Мақалада кептіру-ұсақтау процесіне әсер ететін негізгі факторлерін өзгертудегі жасалған кептіру-ұсақтау аппаратының көмегімен жүргізілген эксперименттердің қортындылары қарастырылған.

В статье рассматриваются результаты проведенных экспериментов посредством разработанного сушильно-измельчающего аппарата при варьировании основных факторов, влияющих на комбинированный сушильно-измельчающий процесс.

In the article watched results experiments produce with engineering drying-mincer development provided variation basis factors exert a effect about an combination drying-mincer process.

ИССЛЕДОВАНИЯ ЦЕЛЬНОГО КОРОВЬЕГО И КОЗЬЕГО МОЛОКА ПО СЕЗОНАМ ГОДА

*Т.Ч. Тултабаева., канд. техн. наук, доцент
Алматинский филиал КазНИИ переработки сельскохозяйственной продукции*

Жыл мезгелінің әр түрлі уақытында сиыр және ешкі сүттерінің сапалы көрсеткіштерін зерттеу нәтижелері көрсетілді.

В работе приведены результаты исследования качественных показателей коровьего и козьего молока в разные сезоны года.

In work results of research of quality indicators of the cow and goat milk during different seasons of year are resulted.

ГАММА - СПЕКТРАЛЬНЫЙ АНАЛИЗ РАДИОНУКЛИДОВ КОНИНЫ

*С.Н. Уалиев, канд. техн. наук
Семипалатинский государственный университет им. Шакарима (г. Семей)*

Мақалада CANBERRA фирмасының DSA - 1000 гамма-спектрометрінде жылқы бауыры мен өкпесі, жылқының америций 241, цезий 137, радий 226, торий 232 және калий 40 меншікті белсенділігінің зерттеу нәтижелері келтірілген. Зерттеу нәтижелері радионуклидтердің меншікті белсенділігінің жіберілетін меншікті белсенділіктен төмен екендігін көрсетеді.

В статье приводятся результаты исследований удельной активности америция 241, цезия 137, радия 226, тория 232 и калия 40 конины, конской печени и легких на гамма-спектрометре DSA -1000 фирмы CANBERRA. Результаты исследований показывают, что удельная активность радионуклидов ниже допустимой удельной активности.

In clause the results of researches of specific activity americium 241, caesium 137, radium 226, thorium 232 and potassium 40 horse of blood and liver on scale - spectrometr DSA -1000 firms CANBERRA are resulted. The results of researches show, that specific activity radionuclide of below allowable specific activity.

РАЗРАБОТКА МЕТОДИКИ ОПРЕДЕЛЕНИЯ НАПРЯЖЕНИЯ СРЕЗА МЯСНЫХ ПРОДУКТОВ

*С.Н. Уалиев, канд. техн. наук
Семипалатинский государственный университет им. Шакарима (г. Семей)*

Дайын өнімді кесу кезіндегі кернеу автоматтандырылған әмбебап «Структурометр» құралында анықталды. Дайын өнімді кесу кезіндегі кернеуді анықтау фаридайындағыш агрегат көмегімен зертханалық жағдайда кеуенді түрде зерттелді. Зерттеу нәтижесінде дайын өнімді кесу кезіндегі кернеу фариты механикалық өңдеу ұзақтығына, пышақ білігі мен араластырғыш инектердің бұрыштық жылдамдықтарына тәуелді екендігі анықталды. Жетілдірілген әдістеме дайын өнімді кесу кернеуін шикізатты аз мөлшерде шығындай отырып, нақты және жылдам анықтауға мүмкіндік береді.

Напряжение среза готового продукта определяется на автоматизированном универсальном приборе «Структурометр». Для определения напряжения среза проводились

комплексные исследования на фаршеприготовительном агрегате. В результате исследований показали, что напряжение среза зависит от угловой скорости ножевого вала и шнека фаршеприготовительного агрегата. Предлагаемая методика позволяет с минимальным расходом сырья точно и быстро определить напряжение среза.

For definition a cutting pressure of ready products used the «Structuremeter» automatic universal device. For definition of a cutting pressure of a ready product the complex researches in laboratory conditions with use of the forcemeat preparation unit were carried out. As a result of research the change of a cutting pressure of a ready product from duration of forcemeat machining, cutting shaft and mixing screws angular speeds is determined. The developed technique allows precisely and quickly, with the minimal expenses of raw material to define a cutting pressure of ready products.

РАЗРАБОТКА БИОТЕХНОЛОГИИ БЕЛКОВОЙ МОЛОЧНОЙ МАССЫ ДЛЯ ПОЛУЧЕНИЯ ТВОРОЖНОГО ДЕСЕРТНОГО ПРОДУКТА «СЭН»

С.С. Толубекова,

*кафедра «Стандартизация и технология строительных материалов»
Семипалатинский государственный университет им. Шакарима (г. Семей)*

Бұл мақалада жаңа сүзбе десертті өнімді өндіруге қажетті ақуызды сүтті массасының сапалы көрсеткіштеріне ашытқының микрофлорасы мен ферментті препараттың әсері қарастырылған.

В данной статье изучено влияние микрофлоры закваски и ферментного препарата на качественные показатели белковой молочной массы для получения нового творожного десертного продукта.

This article considers the studies an influence of microflora of culture and fermental specimens on qualitative indices of albumen milk mass to produce a new curds dessert product.

Филологические науки

К ВОПРОСУ О ПОНЯТИИ «ДИСКУРС» В ЛИНГВИСТИКЕ

*А.В. Алиясова, канд. филол. наук, доцент, З.У. Тойганбаева, гр. ИЯ (а) -41,
кафедра «Лингводидактика и межкультурная коммуникация»
Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)*

Осы мақала «дискурс» ұғымның лингвистикадағы әр түрлі жолдарының анықтауына және оның мазмұнының интерпретациясына арналған.

Данная статья посвящена описанию различных подходов к определению понятия «дискурс» и интерпретации его содержания в лингвистике.

This article describes different approaches to the definition of «discourse» and the interpretation of its content in linguistics.

ИМЯ СОБСТВЕННОЕ В ОБОЗНАЧЕНИИ ПРАЗДНИКОВ В РУССКОМ И АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКАХ

*А.В. Алиясова, канд. филол. наук, доцент, Е.Н. Хлынина, гр. ИЯ (а) -41,
кафедра «Лингводидактика и межкультурная коммуникация»
Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)*

Осы мақалада жалқы есімдерді ағылшын мен орыс мерекелерінде қолдану ерекшеліктерін зерттеуге арналған. Зерттеулердің нәтижелері бойынша бұл деректердің нақты немесе балама атаулары болуы мүмкін.

Данная статья посвящена исследованию особенностей употребления собственных имен в названиях праздников английского и русского языков. Результаты исследования показывают, что их источниками служат как имена нарицательные, так и имена собственные (топонимы и антропонимы).

The present article is devoted to the study of the peculiarities of the usage of proper nouns in the names of the holidays in the English and Russian languages. The results of the research show that their sources are common nouns as well as the proper nouns (toponyms and anthroponyms).

ЖЕКЕ ТҰЛҒАНЫҢ КОММУНИКАТИВТІК, ӘЛЕУМЕТТІК ЖӘНЕ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ РОЛІ

*Б.М. Қадырова, филол. ғыл. канд., доценті,
«Қазақ филологиясы» кафедрасы
Инновациялық Еуразия университеті (Павлодар қ.)*

Мақалада тілдік тұлғаның коммуникативтік, әлеуметтік және психологиялық аспектілері қарастырылады.

В данной статье рассматриваются коммуникативные, социальные и психологические аспекты языковой личности.

The present article considers a personality from communicative, social and psychological aspects.

БАСПАСӨЗДЕГІ ТЕРМИНДЕРДІҢ ҚОЛДАНУ АЯСЫ ЖАЙЫНДА
З.Х. Латыпова, филол. ғыл. канд., доценті, Д.А. Жұмаділов, ЖР – 41 қ. тобы
Инновациялық Еуразия университеті (Павлодар қ.)

Бұл мақалада баспасөздегі терминдердің қолданылуы, баспасөз алғаш пайда болғаннан бері-ақ өз жалғасын тауып келе жатқандығы, терминдерді нақты ғылыми тұрғыда зерттеу қажеттілігі, көкейстілігі т.б. мәселелер қарастырылған.

В данной статье рассматриваются актуальные проблемы исследования терминов, их использование в периодической печати, а также необходимости дальнейшего изучения темы как перспективного научно-теоретического направления.

The problems of today concerning the investigation of the terms, their usage in the periodical press and the further studying of the themme as prospective scietnific and theoretical investigation are considered in the given article.

КУЛЬТУРНО-ЯЗЫКОВАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ГЕНДЕРНЫХ РАЗЛИЧИЙ ФРАЗЕОЛОГИЗМОВ АНГЛИЙСКОГО И РУССКОГО ЯЗЫКОВ

Ж.А. Тусельбаева, канд. пед. наук, доцент, А.А. Гуляев, гр. ИЯ (а) -41
кафедра «Лингводидактика и межкультурная коммуникация»
Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Берген бап ағылшын және орыс елдердін ерлерге және әйелдерге ойдын айырмаға зерттеуге арналған.

Данная статья посвящена исследованиям по выявлению разницы во взглядах на мужчин и женщин в русско- и англоговорящих странах.

Given article is devoted for researches on revealing the difference in sights at men and women in the Russian and English-speaking countries.

АҒЫЛШЫН ФРАЗЕОЛОГИЗМДЕРДІҢ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ҚЫЗМЕТІ

Р.Ж. Саурбаев, фил. ғыл. канд., доценті, А.Е. Рахметова ИЯ (а) - 42 тобы,
«Лингводидактика және мәдениетаралық коммуникация» кафедрасы
Инновациялық Еуразиялық университеті (Павлодар қ.)

Бұл мақалада ағылшын тілінің фразеологиялық бірліктердің функционалдық қызметі қарастырылады.

В данной статье рассматриваются фразеологические единицы английского языка и их функции.

This article is related with English phraseological units and its functions

ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЕ ЕДИНИЦЫ С КОМПОНЕНТАМИ «СЕРДЦЕ», «ДУША» В КАЗАХСКОМ И АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКАХ

*Р.Ж. Саурбаев, канд. филол. наук, доцент, Ж.Е. Жангабулова, гр. Ия (а) - 42,
кафедра «Лингводидактика и межкультурная коммуникация»
Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)*

Берілген мақаланың тәжірибелік маңыздылығы – ағылшын және қазақ тіліндегі фразеологиялық бірліктерінің «жүрек» және «жан» сыңарларымен қолданылуын анықтау.

Практическая значимость данной статьи заключается в изучении, выявлении и описании универсальных черт фразеологических единиц с компонентами «сердце» и «душа» в казахском и английском языках.

Practical importance of the given article is studying, finding out and describing universal and unique peculiarities of phraseological units with components «heart» and «soul» in kazakh and english languages.

СЛОГАН КАК ЧАСТЬ СОЗДАНИЯ ИМИДЖА СТУДЕНЧЕСКОЙ РАДИОСТАНЦИИ

*М.Б. Айтмагамбетова, магистр филологии, Г.С. Куц, гр. Жр-41,
кафедра «Журналистика и русская филология»
Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)*

Студенттік радио имиджін құрудағы слоганның (жарнамалық ұранның) алатын орны. Зерттеуде қазіргі таңдағы радиостансасы имиджін құру мәселесі қарастырылған. Жұмыста слогандардың түрлері мен функциялары көрсетілген.

В данной статье поднята проблема создания имиджа современной радиостанции. Одним из средств создания имиджа является слоган. В работе представлены виды и функции слоганов.

The given article is devoted to the problem of the creation of a modern radio station image. One of the tools for the creation of image is a slogan. The types of the slogans and their functions are represented in the paper.

ЭТНОЛИНГВИСТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ КОНЦЕПТА «СМЕРТЬ/DEATH» В РУССКИХ И АНГЛИЙСКИХ ПОСЛОВИЦАХ

*П.Н. Антонова, магистр филологии, В.И. Голованова, гр. ИЯ (а) -41,
кафедра «Лингводидактика и межкультурная коммуникация»
Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)*

Осы мақалада «өлім» концептісін бейнелейтін орыс және ағылшын мақалдарда этнолингвистиканың аспект қарастырылады. Зерттеу нәтижелері осы концептке күрделі парадигма субконцепттер екі тілдерді де тән болуын көрсетеді.

Данная статья посвящена описанию этнолингвистического аспекта концепта «смерть\death» в русских и английских пословицах. Результаты исследований показывают, что для данного концепта характерна сложная парадигма субконцептов в обоих сравниваемых языках.

The present article is devoted to the study of the ethnolinguistic aspect of the concept «death» in the Russian and English proverbs. The results of the research show that both compared languages can be characterized by the complex paradigm of the subconcepts of the given concept.

КОНЦЕПТ «НАДЕЖДА» В КАЗАХСКОЙ, АНГЛИЙСКОЙ И РУССКОЙ ЯЗЫКОВЫХ КАРТИНАХ МИРА

*А.Е. Байдильдина, ст. преподаватель, магистр филологии,
М.К. Боранбаева, гр. ИЯ (а) -42 ,
кафедра «Лингводидактика и межкультурная коммуникация»
Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)*

Берілген мақаланың тәжірибелік маңыздылығы - тіл және мәдениеттің өзара байланысын лингвомәдениеттану саласында зерттеуінде және де «Үміт» концептісінің қазақ , ағылшын және орыс тілдерінде нышандарын анықтауында .

Практическая значимость данной статьи заключается в изучении взаимосвязи языка и культуры в рамках лингвокультурологии, а также в выявлении и описании признаков концепта «Надежда» в казахском , английском и русском языках.

Practical importance of the given article is the interrelation of the language and culture within the linguistic culture and also defining and description of concept «Hope» in kazakh ,english and russian languages.

АҒЫЛШЫН ТІЛІ САБАҚТАРЫНДА ДАМЫТА ОҚЫТУ ТЕХНОЛОГИЯСЫН ҚОЛДАНУДЫҢ НЕГІЗГІ ТЕОРИЯЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРІ

*Ғ.Қ. Дюзденбаева, педагогика және психология магистрі, аға оқытушы,
Ә.А. Даулеткелдыева, ИЯ (а) -31(с),
«Лингводидактика және мәдениетаралық қарым-қатынас» кафедрасы
Инновациялық Еуразия университеті (Павлодар қ.)
jonuarven87@mail.ru*

Бұл мақалада дамыта оқыту технологиясының пайда болуы, оны жетілдірген ғалымдардың негізгі ойлары, ағылшын тілі сабақтарында қолданудың тиімділігі көрсетілген..

В статье рассматривается вопрос о предпосылках возникновения развивающего обучения, его сущности и условиях применения данной технологии на уроках английского языка.

In the article the question on preconditions of occurrence of developing training, its essence and conditions of application of technology of developing training at the English language lessons is considered.

ТЕЛЕДИДАР ХАБАРЛАРЫНЫҢ ТІЛІ

*Б.Е. Кильдибекова, оқытушы
Инновациялық Еуразия университеті (Павлодар қ.)*

Мақалада телехабарламаны дайындап шығару барысында тіл мәдениеті нормаларын сақтау мәселелері қарастырылған.

В данной статье рассматриваются проблемные вопросы соблюдения норм культуры языка в жанрах тележурналистики.

The problem questions of the following of the culture norms in the genres of television journalism are considered in the given article.

Общественные науки

МОДЕЛЬ МОЛОДЕЖНОЙ ВИРТУАЛЬНОЙ ТЕЛЕВИЗИОННОЙ ПРОГРАММЫ

*Ж. Б. Бектурова, канд. филол. наук, доцент, А. Касенова, гр. ЖР-41,
кафедра «Журналистика и русская филология»
Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)*

Ұсынылған мақала белгілі шақтық топтарға және қоғамдық мәнді мәселелерді жастардың санасы тұрғысынан қарастыратын публицистикалық бағдарламалар жасау мәселелеріне арналған.

Предлагаемая статья посвящена проблеме создания публицистической передачи, адресованной определенной возрастной группе и рассматривающей общественно значимые проблемы сквозь призму молодежного сознания.

The article is devoted to the problems of creation journalistic broadcast, which is addressed to the specified age group and which deals the social significant problems in the light of the youth consciousness.

РЕКЛАМНЫЙ ОБРАЗ КАК ПРОДУКТ РЕКЛАМНЫХ КОММУНИКАЦИЙ

*Ж.Б. Бектурова, канд. филол. наук, доцент, А.М. Уалиева, гр. ЖР-41,
кафедра «Журналистика и русская филология»
Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)*

Көпшілік санасында жарнамалық бейнелер бір арнаға тұтасып айырықшылықты әлем суреті ретінде қолданылады. Олардың басты қызметі жарнамалауға алынған объектінің бейнесін жасау.

В массовом сознании рекламные образы сливаются в одно целое и потребляются как специфическая картина мира. Их главной функцией является создание образа рекламируемого объекта.

Mass consciousness interprets the advertising images as a complex or unit, so they are consumed as a specific picture of the world. Their main function is an image building of advertised object.

ВЫДВИЖЕНИЕ ВЕРСИЙ И ПЛАНИРОВАНИЕ РАССЛЕДОВАНИЯ УБИЙСТВ, СОВЕРШАЕМЫХ ПО «НАЙМУ»

*Ж.К. Ажибаева, преподаватель,
кафедра «Теория и история государства и права»
Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)*

Бұл мақалада тергеудің бастапқы кезеңіндегі «жалдау бойынша» жасалған кісі өлтіруді тергеу және тергеу болжамының ұғымы, сонымен қатар болжамдардың ұсынуын тергеу ашылады.

В статье раскрывается понятие следственной версии, а также выдвижения версий при планировании и расследовании убийств, совершаемых по «найму», на первоначальном этапе расследования.

The article reveals the concept of investigative leads, as well as the nomination of versions in the planning and investigation of killings for hire, at the initial stage of the investigation.

ЮРИДИЧЕСКАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА ЗЕМЕЛЬНЫЕ ПРАВОНАРУШЕНИЯ

*Р.З. Омарова, магистр педагогики, ст. преподаватель,
кафедра «Теория и история государства и права»
Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)*

Бұл мақалада жер қатынастар саласындағы құқыққа қайшы мінез-құлқының әртүрлі аспектілері қарастырылған. Жер заңнамасын бұзу үшін заңды жауапкершіліктің түрлерінің және әрекет ететін нормалар жүйесінің таладауы жасалынған. Заңды жауапкершілікке сәйкес шаралар мен жер қатынастарын құқыққа қарсы құрамын жіктеу.

В данной статье рассмотрены различные аспекты противоправного поведения в сфере земельных отношений. Проведен анализ действующей системы норм и видов юридической ответственности за нарушение земельного законодательства. Проведена определенная классификация составов земельных правонарушений и соответствующих мер юридической ответственности.

In given article various aspects, illegal behaviour in sphere of ground relations are considered. The analysis of operating system of norms and kinds of a legal liability of infringement of the ground legislation is carried out. Certain classification of structures of ground offences and corresponding measures of legal responsibility is spent.

РОЛЬ И МЕСТО ЮВЕНАЛЬНОЙ ЮСТИЦИИ В СИСТЕМЕ МЕР, ОБЕСПЕЧИВАЮЩИХ ЗАЩИТУ ПРАВ И ЗАКОННЫХ ИНТЕРЕСОВ НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИХ

*А.С. Омербаев, доцент
Инновационный Евразийский университет (Павлодар)*

Балалар мен жас өспірім қылмысы дүние жүзінде күннен-күнге өсіп келеді.

Детская и подростковая преступность растут во всем мире.

Worldwide juvenile delinquency is increasing.

ОЦЕНКА СУБЪЕКТАМИ ОБРАЗОВАНИЯ ОБЪЕКТИВНЫХ ТЕНДЕНЦИЙ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ (ПО РЕЗУЛЬТАТАМ СОЦИОЛОГИЧЕСКОГО ИССЛЕДОВАНИЯ)

*В.А. Неумывако, магистрант
Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)*

Осы ғылыми мақалада Инновациялық Еуразия университетінде жүргізілген әлеуметтік зерттеулер ұсынылған, мұндай мәліметтер кез келген жоғары оқу орны үшін қажет. Әлеуметтік зерттеу оқу үрдісінде болып жатқан барлық жағдайлардың нақты көрінісін бе-

реді. Зерттеу оң да, теріс те нәтижі беруі мүмкін, алайда мұндай мәліметтер оқу үрдісін одан әрі жетілдіруге мүмкіндік береді.

В данной научной статье представлено социологическое исследование, проведённое в Инновационном Евразийском университете. Социологическое исследование даёт чёткую картину происходящего в учебном процессе. Результаты социологического исследования могут быть как положительными, так и отрицательными, но такие данные дают возможность дальнейшего усовершенствования учебного процесса.

The sociological research taken in the Innovative University of Eurasia is presented in this article. The sociological research gives clear illustration of all happening in the educational process at the university. The results of the research can be positive as well as negative, but they suggest opportunities for further improvement of the educational process.

Педагогика и психология

СИСТЕМА ЕСТЕСТВЕННОНАУЧНОЙ ПОДГОТОВКИ ПЕДАГОГОВ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБУЧЕНИЯ

*М.Ш. Алинова, канд. пед. наук, доцент,
кафедра «Общая и теоретическая физика»*

Павлодарский государственный университет им. С. Торайгырова (г. Павлодар)

Кәсіптік оқыту ұзтаздардың табиғаттану дайындығы физика мен математика және өндірістік пен педагогикалық пәндермен байланысты жүйе ретінде ұсынылады.

Естественнонаучная подготовка педагогов профессионального обучения представлена системой физических и математических дисциплин, связанных с дисциплинами отраслевого и педагогического цикла.

Science training teachers of vocational training before the system of physical and mathematical disciplines related to disiplinary industry and teaching cycle

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ФИТБОЛ-ГИМНАСТИКИ В УСЛОВИЯХ ДЕТСКИХ ДОШКОЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ

Г.И. Пфунд, инструктор по физической культуре первой категории ясли-сада № 35,

Т.Д. Командик, канд. пед. наук, профессор.

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Мақалада мектепке дейінгі мекемелердегі балалардың денсаулығын нығайту, денелерін шынықтыру және бала денелерін өсіру деңгейін жетілдіру мақсатында фитбол-гимнастикасын қолдану мүмкіндіктері қарастырылады.

В статье раскрываются возможности применения фитбол-гимнастики для укрепления здоровья, улучшения физического развития и повышения уровня физической подготовленности детей в детских дошкольных учреждениях.

In the article the author highlights the possibilities of application of fitball gymnastics for health promotion, for improvement of physical development, and for increasing the level of physical fitness of children in the pre-school institutions.

ПРОБЛЕМЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕСТИРОВАНИЯ КАК ФОРМЫ КОНТРОЛЯ ЗНАНИЙ

*Т.Ш. Саликбаева, канд. физ.-мат. наук, профессор, Д.С. Айгумусова, магистрант,
кафедра «Физика»*

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Жұмыста физика пәні бойынша студенттердің білімдері мен біліктерін бақылау түрлері және тестілеуде туындайтын мәселелер қарастырылған.

В работе рассмотрены формы контроля знаний и умений студентов по физике и проблемы, возникающие при тестировании.

The forms of knowledge and skills evaluation on physics as well as the problems appeared during the final testing are considered in this article.

МЕТОД ПРОЕКТОВ КАК ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ ТЕХНОЛОГИЯ ЛИЧНОСТНО ОРИЕНТИРОВАННОГО ОБУЧЕНИЯ В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ

*О.А. Хлущевская, канд. биол. наук, доцент, Г.З. Химич, канд. биол. наук, профессор
кафедра «Биология»*

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Мәселені кешенді шешу және студенттердің шығармашылықпен, өздегімен тәсілін дамытуда қолданатын жобалау әдісінің мауыздалығы ашылып көрсетілген

Раскрывается значимость использования методики проектов в развитии способностей у студентов к самостоятельному обучению, творчеству и комплексному решению проблем.

The article horals the importance of using of a technique (methods) of projects in development of abilities of students to independent training, creativity and the complex solvation of problems.

БАСТАУЫШ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ МӘДЕНИЕТІН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ АЛҒЫШАРТТАРЫ

*Д.С. Әділбаева, аға оқытушы, А.А. Сүлейменова, аға оқытушы, педагогика магистрі,
«Педагогика және психология» кафедрасы*

Инновациялық Еуразия университеті (Павлодар қ.)

Ұсынылып отырған мақалада бастауыш сынып оқушыларының оқу мәдениетін қалыптастырудың тиімді педагогикалық шарттары қарастырылған. Мұғалімнің кәсіби шеберлігі оның оқу мәдениетін меңгеру дәрежесіне қатыстығы, саналы білім беру қамтамасыз етілетіні аталған.

В статье рассматриваются эффективные педагогические условия формирования учебной культуры учащихся начальных классов, а также роль учителя и его педагогическое мастерство в формировании техники чтения ученика.

The is devoted to form primary pupils the reading skills and opening theoretical and practical knowledge. In the work are presented some arts of technology reading demonstrated in practice. Also is examined the role of teachers and there teaching skill in form of comprehensive reading.

ИСТОРИЧЕСКИЙ АСПЕКТ ИЗУЧЕНИЯ ЦЕННОСТНОЙ СФЕРЫ ЛИЧНОСТИ В ПСИХОЛОГИИ

*В. Зеленцова, магистр психологии,
кафедра «Педагогика и психология»*

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Мақалада ұғым ашылады «құндылық» философиялық тарихи дамуда ойла, сонымен қатар. Отан, ресей және шетелдік психологияда.

В статье рассматривается исторический аспект изучения понятия «ценности» в психологической науке, его изменения и интерпретация во взглядах разных авторов.

In clause the concept «value» of historical development of a philosophical idea, and also of domestic, Russian and foreign psychology reveals.

ПСИХОЛОГИЧЕСКОЕ СОПРОВОЖДЕНИЕ ПРОФИЛЬНОГО ОБУЧЕНИЯ КАК УСЛОВИЕ ЭФФЕКТИВНОГО САМООПРЕДЕЛЕНИЯ

*Ю.А. Калашник, магистрант,
кафедра «Педагогика и психология»
Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)*

Мақалада бейіндік оқытудағы психологиялық түсініктемесінің негізгі бағыттар ашылады, қайсылар негізгі мектебінің жоғары сынып оқушылардың, бейіндік оқытуды немесе білім берудегі басқа жалғастыру жолдарын таңдағанда, өзін – өзі анықтауға көмектесенді.

В статье раскрываются основные направления психологического сопровождения профильного обучения, которые содействуют самоопределению учащихся старших классов основной школы.

The article is devoted to the main points of psychological leading of professional studying which helps the secondary school pupils to find themselves in the professional choice or other ways of further education.

РЕАЛИЗАЦИЯ ДИСТАНЦИОННОЙ ТЕХНОЛОГИИ ОБУЧЕНИЯ В УСЛОВИЯХ ИННОВАЦИОННОГО ВУЗА

*А.И. Шубаро, магистрант,
кафедра «Педагогика и психология»
Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)*

Бұл мақала жоғары оқу орындарындағы білім беру процессінде дистанциондық технологияны жүзеге асырудың шарттарын қарастырған. Мақала жоғары білім беру саласында жұмыс істейтін оқытушылар, магистрант пен психологтарға қызықты болып келеді.

В научной статье рассматриваются условия реализации дистанционной технологии в образовательном процессе вуза. Статья будет интересна преподавателям вузов, магистрантам и психологам, работающим в сфере высшего образования.

This article considers the conditions of the realization of the distance technology in the educational process in the higher education establishment. The article is of interest to the teachers of a higher education establishment, Master's students and psychologists working in the field of higher education.

ТЕХНИЧЕСКОЕ И ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ В КОНТЕКСТЕ КОНЦЕПЦИЙ О РОЛИ ОБРАЗОВАНИЯ

Н.А. Алтысбай

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Берілген мақалада білім берудің дамуының негізгі бағытары, адам еңбегінің және адамның потенциалын зерттеудің жана концепциялары алға қойылды. Техникалық және кәсіби білім беру саласында мәселенің экономикалық жағын басым көрсету жұмыстың басты әдістемесі болып табылады. Зерттеудің басты мақсаты – мемлекеттің даму кезеңдері мен стратегиямы.

В данной статье выдвигаются основные направления развития образования, человеческого труда и современные концепции изучения человеческого потенциала. Экономическое освещение проблематики в области технического и профессионального образования является главной методикой работы. В работе также рассматриваются этапы развития и стратегия государства.

In given article the basic directions of a development of education, human work and modern concepts of studying of human potential are put forward. Economic illumination of a problematics in the field of technical and vocational training is the main technique of work. As stages of development and state strategy here are considered.

Естественные науки

ФОРМИРОВАНИЕ РЕФЛЕКСА ПРОСТРАНСТВЕННОГО ОРИЕНТИРОВАНИЯ У ПОТОМСТВА ЖИВОТНЫХ В УСЛОВИЯХ ГИПОДИНАМИИ

*Г.З. Химич, канд. биол. наук, профессор, Ж.С. Крыкпаева, магистрант
кафедра «Биология»*

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Гиподинамияның жануарлар ұрпақтарының шартты-рефлекторлы іс әренетіне әсері көрсетілген.

Показано влияние гиподинамии на условно-рефлекторную деятельность потомства животных.

The article deals with the hypodynamics influence on conditional reflex activity of animal posterity.

КОНТРОЛЬ КАЧЕСТВА ПОВЕРХНОСТНЫХ ВОД

*Б.Г. Таимухамбетов, магистрант,
кафедра «Биология»*

Инновационный Евразийский университет (г. Павлодар)

Бұл мақалада беткей сулардың сапасының бағалау принциптері, су объектілерінің мониторингісі және проба алу пунктіндегі ережелер баяндалған.

В статье описаны принципы проведения и организации контроля поверхностных вод, мониторинг водных объектов и правила при сборке проб на пунктах контроля.

In this article the concepts of organization and making controlling of superficial waters, monitoring of waters and rules of collecting probes are described.